

YTTRANDE

Dnr Ku2018/01387/MF

Regeringskansliet

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Stockholm den 19 oktober 2018

Ett oberoende public service för alla – nya möjligheter och ökat ansvar (SOU 2018:50)

PRO, RPG, SKPF Pensionärerna och SPF Seniorerna – med tillsammans 830 000 medlemmar – har valt att gemensamt yttra sig över remissen.

Sammanfattning

Organisationerna föreslår att text även fortsättningsvis ska finnas som ett redskap för SR och SVT i deras uppdrag att förmedla nyheter.

Organisationerna föreslår att det i public service-bolagens sändningstillstånd införs villkor om spegling av den variation som finns i befolkningen, om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, varierat utbud av program för äldre samt om att hålla dialog med äldre.

Organisationerna stöder kommitténs förslag att en public service-dialog mellan SR, SVT och UR, och företrädare för bland andra intresseorganisationer ska arrangeras under kommande tillståndsperioden samt att resultatet av diskussionerna vid dialogen ska offentliggöras.

Organisationerna delar kommitténs bedömningar att speglingsuppdraget är centralt för public service-verksamhetens roll som sammanhållande kraft i samhället, och att kravet på SR och SVT att beakta behoven hos personer med funktionsnedsättning ska inkludera bolagens ordinarie nyhetsverksamhet.

Allmänt

Vi lever allt längre och livslängden ökar i snabbare takt I Statistiska centralbyråns (SCB:s) prognoser över livslängder finns inget som tyder på att livslängdsökningen kommer att sluta. I dag är 2 miljoner invånare 65 år och äldre – det motsvarar var femte invånare. Äldre är med andra ord en stor del av allmänheten.

Riksdagens mål för mediepolitiken är att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadlig mediepåverkan. Här har radio och tv i allmänhetens tjänst en central roll. Public service är och ska vara en demokratisk kollektiv nytting som gynnar alla invånare.

5.1.5 Speglingsuppdraget

Organisationerna delar kommitténs bedömning att speglingsuppdraget är centralt för public service-verksamhetens roll som sammanhållande kraft i samhället.

Organisationerna föreslår att det i public service-bolagens sändningstillstånd införs villkor om spegling av den variation som finns i befolkningen, om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, varierat utbud av program för äldre samt om att hålla dialog med äldre.

Public service-bolagens uppdrag att spegla den variation som finns i befolkningen uttrycks i dag som villkor i deras respektive sändningstillstånd som regeringen beslutar om. Spegling av allmänheten är viktig för den sociala sammanhållningen i samhället, för allmänhetens förtroende för public service och för public service-verksamhetens legitimitet.

Organisationerna delar därför kommitténs bedömning och föreslår att villkor om spegling återfinns även i det kommande sändningstillståndet.

Public service definieras som radio och tv i allmänhetens tjänst. Var femte invånare – en stor och väsentlig del av denna allmänhet – är 65 år och äldre. Speglingsuppdraget är viktigt för att påvisa den mångfald som befolkningen har. Detta gäller också mångfalden i åldrar och bland alla de som är äldre. Speglingsuppdraget kan därmed bidra till att motverka stereotypa föreställningar om äldre. Sådana uppfattningar kan leda till dåliga attityder, fördomar och i värsta fall diskriminering: ålderism.

Gällande sändningstillstånd har villkor om innehållet i sändningarna. I tillståndsvillkoret om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning stipuleras att prioritet ska ges åt ”god hörbarhet, bl.a. genom att vid utformningen av sändningarna beakta att bakgrundsljud kraftigt kan försämra möjligheten för personer med hörselnedsättning att ta del av utbudet.” Organisationerna föreslår att tillståndsvillkoret om tillgänglighet återfinns även i kommande sändningstillstånd.

Gällande sändningstillstånd har villkor om att sändningarna ska innehålla ett varierat utbud av program för och med barn och unga och för personer med minoritetsspråk, samt hålla dialog med berörda grupper. Organisationerna föreslår att motsvarande villkor införs för att tillgodose äldres behov.

5.2.3 Public service i svagt bevakade områden

Organisationerna stöder kommitténs förslag att SR och SVT inom ramen för sin nyhetsverksamhet ska stärka sin journalistiska bevakning i svagt bevakade lokala områden.

SR:s och SVT:s journalistiska bevakning inom ramen för nyhetsverksamheten kan vara svag ur flera hänseenden, till exempel befolkningsmässigt och ämnesspecifikt. Organisationerna är angelägna om att en förstärkt bevakning i lokala områden även innefattar bevakning av äldres intressen.

5.2.5 Fokus på ljud respektive rörlig bild i nyhetsverksamheten

Organisationerna föreslår att ett fokus för SR och SVT på att tillhandahålla ljud respektive rörlig bild i nyhetsverksamhet inte ska utesluta text.

Text är ett redskap för att förmedla nyheter som även fortsättningsvis bör finnas till för SR och SVT i deras respektive nyhetsverksamhet. Definitionen av public service är radio och tv i allmänhetens tjänst. Alla bör därför ha möjlighet att tillgängliggöra sig sändningarna. Text är en förutsättning för att nyheter ska vara tillgängliga för fler, oavsett funktionsmöjlighet.

5.3.7 Nyhetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

Organisationerna delar kommitténs bedömning att kravet på SR och SVT att beakta behoven hos personer med funktionsnedsättning inkluderar bolagens ordinarie nyhetsverksamhet, och är särskilt viktigt i extrema nyhetslägen.

Lokala nyhetssändningar har en hög andel seniora användare. Detta gäller även SVT:s lokala sändningar. Personer med hörselnedsättning är många, inte minst bland seniorer. Dessvärre textas inte dessa lokala nyhetsprogram. För att alla ska kunna ta del av lokala nyhetssändningar i SVT bör även dessa program textas.

7.3.2 Public service-dialog under tillståndsperioden

Organisationerna stöder kommitténs förslag att en public service-dialog med SR, SVT och UR, samt företrädare för bland annat intresseorganisationer ska arrangeras under kommande tillståndsperioden samt att resultatet av diskussionerna vid dialogen ska offentliggöras.

Christina Tallberg
Ordförande PRO

Monica Blomberg
Tf. förbundsordförande RPG

Berit Bölander
Förbundsordförande SKPF

Eva Eriksson
Förbundsordförande SPF Seniorerna